

РЕШЕНИЕ

№ 873

гр. София, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Йоана М. Генжова
Виктория Мингова

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски като разгледа докладваното от Йоана М. Генжова Въззивно гражданско дело № 20231100502538 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №20061749/13.10.2022г., постановено по гр.д. №45661/2019г. по описа на СРС, 76 състав, изменено по реда на чл.248 от ГПК с определение от 07.11.2022г., е осъдено на основание чл.187, ал.5, т.2, във вр. с чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД, Министерство на вътрешните работи да заплати на И. Б. П. сумата от 3111,63 лева – брутно възнаграждение за периода от 01.07.2016г. до 31.07.2019г., ведно със законната лихва, считано от 31.07.2019г. до 13.03.2020г., а след това от 08.04.2020г. до окончателното □ изплащане, като е отхвърлена претенцията за горницата до пълния предявен размер от 6976,35 лева, като неоснователна; сумата от 349,12 лева – лихва за периода от 01.07.2016г. до 31.07.2019г., като е отхвърлена претенцията за горницата до пълния предявен размер от 600 лева, като неоснователна. Осъдено е Министерството на вътрешните работи да заплати на адв. Д. С. сумата от 6,56 лева разноски по компенсация. Осъдено е на основание чл.77 от ГПК Министерство на вътрешните работи да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата от 376,58 лева, дължима държавна такса и възнаграждение за вещо лице, съобразно уважената част от исковете.

Постъпила е въззивна жалба от ищеца И. Б. П., чрез пълномощника адв. Д. С., срещу решението в отхвърлителната му част, като се излагат оплаквания, че същото е неправилно поради допуснати съществени процесуални нарушения, необоснованост, нарушение на материалния закон. Неправилно съдът приел, че се касае за 30 минути допълнително дежурство, не както се установило от свидетелските показания 1 час. Ищецът изпълнявал служебните си задължения още не по-малко от един час над определената продължителност на смяна, през което време изпълнявал активно служебните си задължения, вкл. (но не само) участие в сутрешна оперативка при директора на ОДМВР, докладване за състоянието на оперативната обстановка през изтеклата смяна и др. налагало се да отива поне половин час преди всяка смяна, за да приеме дежурството, както и да остане поне половин час след края на всяка смяна, за да докладва оперативната обстановка на сутрешната оперативка. Поради това бил положен извънреден труд от поне 30 минути преди началото на всяка смяна в единия ден и 30 минути след края на всяка смяна в другия ден, или общо извънреден труд поне от един час допълнително за всяка смяна. Допуснати били процесуални нарушения от първоинстанционния съд, вследствие на които ищецът не могъл да вземе участие при изслушването на вещото лице, а съдът не изискал от ответника да представи по делото поисканите писмени доказателства, по които вещото лице е работило. Поради изложеното моли решението да бъде отменено в обжалваната част и да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат уважени изцяло.

Постъпила е въззивна жалба и от ответника Министерство на вътрешните работи, чрез пълномощника юрисконсулт В.Т., срещу решението в осъдителната му част, като се излагат оплаквания, че в тази част решението е недопустимо, постановено в нарушение на материалния закон и необосновано. Неправилно първоинстанционният съд в обжалваното решение приел, че ответник по иска е МВР, тъй като същото не било пасивно легитимирана страна по предявените искове, а надлежният ответник бил ОДМВР Ловеч. Поддържа, че учреждението, в което се изпълнява службата, трябва да осигури необходимите условия за това, то дължи определената заплата и всички други допълнителни възнаграждения и обезщетения, свързани с изпълнението на службата. МВР не било надлежен ответник по исковете, доколкото служебното правоотношение в процесния период

съществувало между ищеца и ОДМВР Ловеч, а министърът на вътрешните работи се явявал в случая само орган по назначаването на ищеца. Поради това счита, че решението е недопустимо и моли да бъде обезсилено. При условията на евентуалност поддържа, че решението е постановено в противоречие с нормата на чл.187 от ЗМВР. Поддържа становище, че не е налице празнота в нормативната уредба, както и че разпоредбите на КТ и чл.9, ал.2 от НСОПЗ не намират субсидиарно приложение, а приложима се явява действащата през процесния период Наредба № 8121з – 776/29.07.2016 г., която не предвижда преобразуване на нощния труд на служителите на МВР в дневен труд. Пзовава се на решение на СЕС по дело № 262/20, съгласно което се допуска определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. Твърди, че служителите на МВР имат права и задължения по ЗМВР, който е специален, уреждащ техните служебни правоотношения. Поради изложеното моли обжалваното решение да бъде отменено изцяло и да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор на жалбата от насрещната страна И. Б. П., чрез пълномощника адв. Д. С., с който се поддържа становище за неоснователност на жалбата и е направено искане за потвърждаване на решението в обжалваната от ответника осъдителна част.

Постъпила е и частна жалба от ищеца И. Б. П., чрез пълномощника адв. Д. С., срещу определение от 07.11.2022г., постановено по реда на чл.248 от ГПК в частта, с която не е уважена в цялост молбата му за изменение на постановеното по делото решение в частта за разноските. Счита, че следва да му бъде присъдено адвокатско възнаграждение за предоставена на ищеца безплатна правна помощ в пълен размер, като следвало да се отчете и обстоятелството, че ставало дума за трудов спор, поради което и предвид основателността на исковете, макар и за част от претендирания размер, не следвало да се присъждат разноски на ответника, който станал повод за завеждане на делото. В случай, че се присъждало юрисконсултско

възнаграждение, същото не следвало да надвишава сумата от 100 лева. Поради изложеното моли обжалваното определение да бъде отменено и да му бъде присъдено адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от ЗА за предоставена на ищеца безплатна правна помощ, както и да не бъдат присъждани разноски на ответника, или при условията на евентуалност същите да бъдат определени в размер на 100 лева, редуцирани съобразно отхвърлената част от иска.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивните жалби са подадени в срок, от легитимирани страни, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, и са процесуално допустими.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Постановеното решение е валидно и допустимо.

Неоснователни са поддържаните във въззивната жалба на ответника възражения за недопустимост на решението поради липса на пасивна легитимация на МВР да отговаря по предявените искове. Ищецът разполага с правен интерес от ангажиране отговорността на ответника Министерство на вътрешните работи. Именно с него се твърди възникване на служебното правоотношение, по което ищецът е бил назначен като държавен служител. Съгласно приетото в решение №14 от 17.02.2011г., постановено по гр.д. №625/2010г. на ВКС, III г. о., ГК, служебното правоотношение е комплексно. От един юридически факт – индивидуален административен акт, възникват задължително две правоотношения – административно и трудово. Административното е водещото и определя специфичното проявление на трудовоправните институти /а също прекратяване на правоотношението, обезщетенията и т. н. /, откъдето произтичат разлики в правната уредба. Страни по служебното правоотношение – което е едностранновластническо

по възникване и характер и двустранно по субекти – са държавният служител и органът по назначаването. В случая, с оглед заеманата от ищеца длъжност, това е министърът на вътрешните работи съобразно правомощията му по чл.158 от ЗМВР, поради което ответникът МВР е материалноправно легитимиран да отговаря по предявените искове.

Не е спорно между страните по делото, че за процесния период 01.07.2016г. – 31.07.2019г. между страните е съществувало валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността „Началник на група „ОДЧ“ при ОДМВР – Ловеч, като е полагал труд на 24-часови смени, при сумирано отчитане на работното време на тримесечен период.

С оглед поддържаните от страните становища пред двете съдебни инстанции, спорен между тях е въпросът дали при отчитане и заплащане на извънредния труд от ищеца като служител на МВР се прилагат разпоредбите на КТ и чл.9, ал.2 от НСОПЗ. По този въпрос е постановено ТР №1/2020г. на ОСГК на ВКС, като съгласно възприетото задължително за съдилищата на основание чл. 130, ал. 2 ЗСВ разрешение, при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба) и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Съгласно разясненията, дадени с посоченото ТР, не са налице предпоставките на чл.46, ал.2, изр. 1 от ЗНА за прилагане на правна уредба по аналогия, тъй като ЗМВР не съдържа празната относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Прието е, че императивната норма на чл.187, ал.1 от ЗМВР предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа дневно, което означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата „светла“ част и през нощта в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22:00 часа до 6:00 часа. Установената с разпоредбите на ЗМВР по-голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл.2, ал.1 от ЗМВР.

Разпоредбите на чл.179 и чл.187, ал.9 от ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и реда за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Действително в издадените наредби липсва правило като това на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Посочено е, че случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни, а различни правоотношения, тъй като трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, и че прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел, доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в чл.187, ал.1 от ЗМВР воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на работното време през деня и нощта „8 часа дневно“, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня или през нощта, неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсират със съответните компенсаторни механизми – допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал.1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл.234, ал. 1 ЗМВР/, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. В мотивите на ТР е посочено, че това разрешение съответства и на правото на ЕС. С решението на Съда на Европейския съюз /СЕС/ по дело №C-262/20 № по направено запитване от български съд е прието, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня, като следва да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира

особената тежест на този вид труд. Член 8 и чл.12, б.“а“ от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. В решението СЕС е приел, че чл.20 и чл.31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл.за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно на тази цел.

Поради изложените съображения въззивната инстанция приема, че в случая не са налице предпоставките за приложението на чл.9, ал.2 от НСОПЗ и положеният от ищеца труд не следва да се преизчислява с коефициент 1,143 и искът за главница се явява неоснователен.

Предвид акцесорния □ характер неоснователна се явява и претенцията за мораторна лихва с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Поради изложеното и предвид несъвпадане на изводите на двете съдебни инстанции първоинстанционното решение следва да бъде отменено в осъдителната му част и да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени изцяло.

По разноските:

При този изход на спора на въззивника – ответник следва да бъдат присъдени направените за производството разноски за двете съдебни инстанции, както следва: 187,23 лева за въззивното производство и 100 лева за първоинстанционното производство.

Частната жалба на ищеца, чрез адв. С., срещу определението, постановено по чл.248 от ГПК се явява неоснователна, доколкото на същия не се следват разноски с оглед изхода на спора.

По изложените мотиви, Софийски градски съд, ГО, IV-А въззивен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №20061749/13.10.2022г., постановено по гр.д. №45661/2019г. по описа на СРС, 76 състав, изменено по реда на чл.248 от ГПК с определение от 07.11.2022г., **В ЧАСТИТЕ, С КОИТО:** е осъдено на основание чл.187, ал.5, т.2, във вр. с чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД, Министерство на вътрешните работи да заплати на И. Б. П. сумата от 3111,63 лева – брутно възнаграждение за периода от 01.07.2016г. до 31.07.2019г., ведно със законната лихва, считано от 31.07.2019г. до 13.03.2020г., а след това от 08.04.2020г. до окончателното □ изплащане, сумата от 349,12 лева – лихва за периода от 01.07.2016г. до 31.07.2019г.; е осъдено на основание чл.78, ал.1 от ГПК Министерство на вътрешните работи да заплати на адв. Д. С. сумата от 6,56 лева, сторени деловодни разноски, съобразно уважената част от иска и направена компенсация; и на основание чл.77 от ГПК е осъдено Министерство на вътрешните работи да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата от 376,58 лева, дължима държавна такса и възнаграждение за вещо лице, съобразно уважената част от исковете , вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. Б. П., ЕГН *****, с адрес гр. Ловеч, ж.к. „*****“ съдебен адрес гр.В. Търново, ул. „*****“, чрез адв. Д. С., срещу Министерство на вътрешните работи, с адрес гр. София, ул. „*****“, осъдителни искове с правно основание чл.187, ал.5, т.2 във вр. с чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД за присъждане на следните суми: 3111,63 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд за периода от 01.07.2016г. до 31.07.2019г., получени чрез преизчисляване на нощния труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 31.07.2019г. до окончателното плащане на вземането, и 349,12 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 01.07.2016г. до 31.07.2019г.

ПОТВЪРЖДАВА решение №20061749/13.10.2022г., постановено по гр.д. №45661/2019г. по описа на СРС, 76 състав, в останалата част.

ОСЪЖДА И. Б. П., ЕГН *****, с адрес гр. Ловеч, ж.к. „*****“ съдебен адрес гр.В. Търново, ул. „*****“, чрез адв. Д. С., да заплати на

Министерство на вътрешните работи, с адрес гр. София, ул. „*****
*****“, разноски за двете съдебни инстанции в размер на общо 287,23 лева.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частна жалба вх. №25074188/16.11.2022г.
по описа на СРС, подадена от И. Б. П., чрез пълномощника адв. Д. С., срещу
определение от 07.11.2022г., постановено по реда на чл.248 от ГПК.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от
връчването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____